

Jaar **2010**
Afdeling **3B**
Nummer **163**
Publicatiedatum **27 oktober 2010**

Onderwerp

Aanwijzing veiligheidsrisicogebieden Amsterdam Centrum, Zuidoost, Oost en West

De burgemeester van Amsterdam

Overwegende:

Sinds 1998 wordt door het gemeentebestuur van Amsterdam een wapenontmoedigingsbeleid gevoerd. Dit wapenontmoedigingsbeleid bestaat onder andere uit wapencontroles op scholen, het plaatsen van wapenkluizen in de horeca, het houden van wapen-inleveracties en het instellen van messenverboden. Tevens is in de periode 2000-2002 het aantal wapenincidenten in de regio Amsterdam-Amstelland in kaart gebracht. Daaruit bleek toen dat in een deel van Amsterdam Centrum en Zuidoost veel wapenincidenten en wapens voorkwamen. In vergelijking met de regio waren deze cijfers zeer hoog, zowel in absolute zin als wat betreft de ernst van de geconstateerde wapenincidenten.

Op 20 november 2002 heeft de gemeenteraad van Amsterdam aan de burgemeester van Amsterdam de bevoegdheid verleend om veiligheidsrisicogebieden aan te wijzen. Door het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied ontstaat voor de officier van justitie de bevoegdheid een last af te geven om in het veiligheidsrisicogebied voor een bepaalde tijd preventief te fouilleren.

Naar het oordeel van de burgemeester vormde de aanwezigheid van wapens en het aantal wapenincidenten in een deel van Amsterdam Centrum en Zuidoost een concrete verstoring van de openbare orde en de veiligheid van personen. Dit heeft er toe geleid dat de burgemeester van Amsterdam op 23 november 2002 een deel van Amsterdam Centrum en een deel van Zuidoost heeft aangewezen als veiligheidsrisicogebied.

Gedurende de periode van 23 november 2002 tot 8 juli 2010 is een deel van Amsterdam Centrum en Zuidoost, acht keer aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Gedurende deze periode zijn in beide veiligheidsrisicogebieden regelmatig preventief fouilleeracties gehouden. Na elke aanwijzingsperiode zijn de opbrengsten geëvalueerd en is onderzocht in hoeverre voortzetting van de aanwijzing noodzakelijk was. In juli 2008 is ook een deel van de toenmalige stadsdelen Oost Watergraafsmeer en Zeeburg (nu stadsdeel Oost) aangewezen als veiligheidsrisicogebied 'Groot Oost'.

Tussen 2004 en 2009 is het aantal wapengerelateerde wapenincidenten in veiligheidsrisicogebied Amsterdam Centrum gedaald van 818 naar 523. Dit is een daling van 36%. Ten opzichte van 2008 is er in 2009 een daling van 10,9%. In het veiligheidsrisicogebied Zuidoost was in dezelfde periode sprake van een daling van het aantal wapenincidenten van 544 naar 430. Dit is een daling van 21%. Ten opzichte van het voorgaande jaar is het aantal incidenten in 2009 gedaald met 6,5%. In Groot Oost is het aantal incidenten tussen 2004 en 2009 gedaald van 244 naar 214, een daling van 12,3%. Ten opzichte van 2008 is een daling van 3,6% gerealiseerd.

In het aandachtsgebied in Amsterdam West is het aantal wapenincidenten tussen 2004 en 2009 gedaald van 329 naar 298, een daling van 9,4%. Ten opzichte van 2008 is dit een daling van 14,1%.

In heel Amsterdam inclusief de aangewezen veiligheidsrisicogebieden is het aantal wapenincidenten tussen 2004 en 2009 gedaald met 5,1%. Indien de veiligheidsrisicogebieden niet worden meegeteld is het aantal wapenincidenten in de genoemde periode in heel Amsterdam gestegen met 8,5% (van 2638 in 2004 naar 2862 in 2009).

Bij de aanwijzing of verlenging van veiligheidsrisicogebieden zijn de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit het uitgangspunt. Om de aanwijzing of verlenging van veiligheidsrisicogebieden - of de opheffing ervan - beter te kunnen objectiveren, zijn in de evaluatie over 2009 enkele criteria ontwikkeld:

- Een buurt wordt geïndiceerd als mogelijk veiligheidsrisicogebied indien er volgens de automatische zoekslag in het politiesysteem (incl. huiselijk geweld) gemiddeld minimaal 100 geregistreerde wapenincidenten per vierkante kilometer plaatsvinden met een minimum van 200 geregistreerde wapenincidenten in het hele geselecteerde gebied (gemiddeld vinden er in Amsterdam 28 wapenincidenten per km² plaats).
- In het aan te wijzen veiligheidsrisicogebied ervaren de bewoners meer geweldsproblematiek dan gemiddeld in Amsterdam (26% in 2009). Dit wordt gemeten met de Veiligheidsmonitor.
- De aard van de wapenincidenten en de kwetsbaarheid van de omgeving worden meegewogen bij een aanwijzing.

Deze criteria vormen een nadere uitwerking van de door de raad in 2002 geformuleerde doelstellingen van het preventief fouilleren, te weten: het tegengaan van illegaal (vuur)wapenbezit, het opsporen van (vuur)wapens, het voorkomen van verstoringen van de openbare orde en het in positieve zin beïnvloeden van onveiligheidsgevoelens van omwonenden. De criteria zijn op 7 oktober 2010 door de raad vastgesteld/geaccordeerd.

De huidige veiligheidsrisicogebieden voldoen aan de bovengenoemde criteria. In VGR centrum gaat het om 250 wapenincidenten per jaar per km², veelal straatroven en wapenbezit. 67% van de bewoners van de Burgwallen Oude Zijde ervaart geweldsproblematiek in hun buurt. Bij de bewoners van de Burgwallen Nieuwe Zijde en Nieuwmarkt gaat het om respectievelijk 46% en 36%, tegenover 26% gemiddeld in Amsterdam.

In VRG Zuidoost vonden in 2009 120 wapenincidenten per km² plaats, waarbij in 50% van de gevallen een (schijn)vuurwapen in het spel was. In het overgrote deel

van veiligheidsrisicogebied Zuidoost geeft 47% van de inwoners aan dat geweldsproblematiek soms tot vaak voorkomt.

In VRG Groot Oost vonden in 2009 125 wapenincidenten per km² plaats, voornamelijk bedreiging/mishandeling en wapenbezit. De door de bewoners ervaren geweldsproblematiek varieert van 31% tot 42%.

Naast de bestaande drie veiligheidsrisicogebieden is er een gebied in West dat al enige jaren een hoog niveau van wapenincidenten kent. Dit gebied bestaat uit Mercatorplein en omgeving, Geuzenbuurt en Da Costabuurt en viel onder het in 2008 aangewezen aandachtsgebied West (dat ook nog Overtoomse Veld en de Sierpleinbuurt omvatte). De wapenproblematiek in dit gebied is in hoge mate jeugdgerelateerd

Ook dit gebied voldoet aan de opgestelde criteria: in 2009 vonden 130 wapenincidenten per km² plaats, met name bedreiging en mishandeling. 40% van de inwoners van het voormalige stadsdeel De Baarsjes vindt dat geweldsproblematiek soms tot vaak voorkomt. In het Oostelijke deel van het aandachtsgebied West komt de door bewoners ervaren geweldsproblematiek overeen met het stedelijk gemiddelde van 26%.

Hoewel het aantal wapenincidenten in de veiligheidsrisicogebieden de afgelopen jaren is gedaald, is er nog steeds sprake van een grote concentratie van wapenincidenten. In de genoemde gebieden (de drie huidige veiligheidsrisicogebieden en het nieuwe gebied in West) is het aantal wapenincidenten zelfs vier tot negen keer zo hoog als gemiddeld in Amsterdam.. Naar het oordeel van de burgemeester van Amsterdam is er sprake van een (dreigende) verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens. De genoemde veiligheidsrisicogebieden én het gebied in West zullen daarom (opnieuw) voor de duur van een jaar worden aangewezen.

Overwegende voorts:

dat de afbakening van de onder 1 a, b, c en d aangewezen gebieden wordt bepaald door de plaats waar de wapenincidenten zich bij herhaling voordoen;

dat de afbakening van de aangewezen gebieden tevens wordt bepaald door de toegangswegen die zich in de nabije omgeving bevinden van de plaats waar de wapenincidenten zich bij herhaling voordoen;

dat de begrenzing van de gebieden ruimte laat voor geringe verplaatsingen van de incidenten binnen de afgebakende gebieden;

dat de duur van de aanwijzing van de gebieden onder 1a en b is gerelateerd aan de ontwikkeling van het aantal wapenincidenten sinds de eerste aanwijzing als veiligheidsrisicogebied op 23 november 2002 en de duur van de huidige aanwijzing voor de vier gebieden (1a, 1b, 1c en 1d) hiermee in overeenstemming is;

dat uit de ontwikkeling van het aantal wapenincidenten over de periode 2004 tot en met 2009 blijkt dat significante daling en stabilisering van het aantal wapenincidenten een langdurige inspanning vereist;

dat het aantal wapenincidenten in het onder 1a genoemde gebied ondanks de geconstateerde dalingen nog altijd significant en onaanvaardbaar hoog is: 8,9 keer zo hoog is als het gemiddelde in Amsterdam;

dat het aantal wapenincidenten in het onder 1b genoemde gebied ondanks de geconstateerde dalingen nog altijd significant en onaanvaardbaar hoog is: 4,3 keer zo hoog is als het gemiddelde in Amsterdam;

dat het aantal wapenincidenten in het onder 1c genoemde gebied ondanks de geconstateerde dalingen nog altijd significant en onaanvaardbaar hoog is: 4,5 keer zo hoog is als het gemiddelde in Amsterdam;

dat het aantal wapenincidenten in het onder 1d genoemde gebied ondanks de geconstateerde dalingen nog altijd significant en onaanvaardbaar hoog is: 4,6 keer zo hoog is als het gemiddelde in Amsterdam;

dat in deze gebieden door de aanwezigheid van wapens sprake is van verstoring van de openbare orde, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;

dat het niet mogelijk is de wapenproblematiek in deze gebieden op net zo effectieve wijze met een ander – minder ingrijpend – instrument aan te pakken;

dat de burgemeester van Amsterdam het belang van effectieve handhaving van de openbare orde enerzijds en de daarmee gepaard gaande mogelijke inperking van vrijheden anderzijds tegen elkaar heeft afgewogen;

dat in die afweging aan het algemene belang om (dreigende) verstoring van de openbare orde wegens de aanwezigheid van wapens te voorkomen meer gewicht moet worden toegekend dan aan het belang om niet het risico te lopen gefouilleerd te worden;

dat het gemeentebestuur van Amsterdam toe- of afname van het aantal wapenincidenten en de wapenopbrengsten zowel in de veiligheidsrisicogebieden als in de gehele politieregio permanent volgt;

dat de burgemeester van Amsterdam het aanwijzingsbesluit zal intrekken als de verstoring van de openbare orde, dan wel de ernstige vrees voor het ontstaan daarvan is geweken.

Gelet op artikel 2.5 van de Algemene Plaatselijke Verordening;

Brengt ter algemene kennis dat hij op 20 oktober 2010 heeft besloten:

1. aan te wijzen als veiligheidsrisicogebieden
 - a. Het gebied in Amsterdam Centrum begrensd door:
De Ruijterkade, Oosterdoksade, Prins Hendrikkade, Kalkmarkt, Oude Schans, Snoekjesgracht, Sint Antoniessluis, Joden Breestraat, Mr. Visserplein, Waterlooplein, Amstel, Herengracht, Nieuwe Spiegelstraat, Spiegelgracht, Stadhouderskade, Nassaukade (tot Bosboom Toussaintstraat), Koekjesbrug, Leidsekade, Leidsegracht, Herengracht, Huidenstraat, Wijde

Heisteeg, Singel, Droogbak, met inbegrip van de hiervoor genoemde wegen en de in dat gebied en aan die wegen gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en bijbehorende erven.

- b. Het gebied in Amsterdam Zuidoost begrensd door:
Vanaf station Strandvliet de metrospoorlijn tot aan de Dolingadreef, Dostojevskisingel, Dubbelinkdreef, Daalwijdreef, Elsrijkdreef, provinciale weg S113, metrolijn tot aan Bijlmerdreef (inclusief station Ganzenhoef), Bijlmerdreef, 's-Gravendijkdreef, Gaasperparkpad, Kantershofpad, Nellesteinpad, Karspeldreef, Gooiseweg, Gulden Kruispad, Flierbosdreef, Karspeldreef, Huntumdreef, de Meerkerkdreef, Reigersbosdreef, metrolijn, de Spoorlijn Utrecht/Amsterdam, Hoogoorddreef, Haaksbergweg, De Passage, de Loper, het vervolg van de Loper naar links (richting station Strandvliet), Station Strandvliet, Metrospoorlijn tot en met station Strandvliet, met inbegrip van de hiervoor genoemde wegen en de in dat gebied en aan die wegen gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en de bijbehorende erven;
- c. Het gebied in Amsterdam Oost begrensd door:
het Lozingskanaal (langs de Zeeburgerdijk), de Flevoweg, de Kramatweg, de Ringvaart langs de Valentijnkade, de Oranje Vrijstraatkade en de Transvaalkade; de Wibautstraat; de 1e Oosterparkstraat, de Linnaeusstraat tot en met de Mauritskade, de Singelgracht tot en met het Lozingskanaal, met inbegrip van de hiervoor genoemde wegen en de in dat gebied en aan die wegen gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en de bijbehorende erven, waaronder het Muiderpoortstation en de in dit gebied gelegen metrostations; met inbegrip van het Amstelstation.
- d. Het gebied in Amsterdam West begrensd door:
Hoofdweg, Willem Scholtenstraat, Orteliuskade, Robert Scottstraat, Erasmusgracht, Hoofdweg, Jan van Galenstraat, Westelijk Marktkanaal, Kostverlorenvaart, Hugo de Grootgracht, Van Reigersbergenstraat, Gilles van Ledenberchstraat, 1^e Hugo de Grootstraat, Nassaukade, Kinkerstraat, Bilderdijkkade, Jacob van Lennepkade, Nassaukade, Overtoom, Gerard Brandtstraat, 1^e Helmersstraat, Nicolaas Beetsstraat, Jacob van Lennepkade, Jan Pieter Heijestraat, Kinkerstraat, Postjesweg, Baarsjesweg, Surinamestraat, Surinameplein, met inbegrip van de hiervoor genoemde wegen en de in dat gebied en aan die wegen gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en bijbehorende erven.
2. te bepalen dat dit besluit geldt voor een periode van 12 maanden;
3. te bepalen dat dit besluit wordt bekendgemaakt in afdeling 3B van het Gemeenteblad en in werking treedt op 1 november 2010.

De burgemeester van Amsterdam voornoemd,

mr. E.E. van der Laan

Jaar 2010
Afdeling 3B
Nummer 163
Datum 27 oktober 2010

Gemeente Amsterdam
Burgemeester
Bm-besluit

Bm

Op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht kan binnen zes weken na publicatie van dit besluit een bezwaarschrift worden ingediend bij de Burgemeester. Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. U kunt een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening (schorsing) indienen bij de Voorzieningenrechter van de van de Rechtbank Amsterdam, Sector Bestuursrecht, Postbus 75850, 1070 AW Amsterdam.